

Debreceni Ítéltábla
Pkf.I.20.412/2024/2.

A Debreceni Ítéltábla kérelmező neve (cím) kérelmezőnek – a kérelmezett neve (cím) kérelmezettel szemben vagyoni elégtétel megfizetése iránt indított nemperes eljárásában a Debreceni Törvényszék 13.Pk.20.811/2024/4. számú végzése ellen a kérelmezett 8. sorszáma alatt benyújtott fellebbezése folytán meghozta a következő

v é g z é s t :

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság végzésének nem fellebbezett részét nem érinti, a fellebbezett részét helybenhagyja.

A végzés ellen nincs helye fellebbezésnek.

I n d o k o l á s

[1] A Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság (a továbbiakban: FKMB) előtt 3.M.54./2011. szám alatt indult perben a kérelmezővel szemben 2014. január 27-én viszontkeresetet terjesztettek elő, amelyet a FKMB új perszámra lajstromozott. A 3.M.6./2014. szám alatt így megindult perben – az időközben bekövetkezett szervezeti átalakulás folytán – a kérelmezett 2022. február 7-én 2.M.70.1./2020/57. szám alatt elsőfokú ítéletet hozott, amelyet a Fővárosi Ítéltábla a 2022. november 29-én meghozott 1.Mf.31.2./2022/12. számú rész- és közbenső ítéletével a kérelmező tekintetében helybenhagyott. A jogerős rész- és közbenső ítéletet a Kúria a 2023. június 14-én meghozott Mfv.VIII.10.0./2023/12. számú rész- és közbenső ítéletével hatályában fenntartotta.

[2] A kérelmező a módosított kérelmében 1 316 800 Ft vagyoni elégtétel megfizetésére kérte kötelezni a kérelmezettet. Arra hivatkozott, hogy a számított pertartam 2014. január 28-tól 2023. június 14-ig összesen 3424 nap volt. Elismerte, hogy ebből le kell vonni a 2015. március 25. és 2015. április 22., a 2015. május 7. és 2015. június 23., a 2014. február 27. és 2014. március 19., valamint a 2017. szeptember 21. és 2017. november 7. között eltelt mindösszesen 142 napot. A figyelembe vehető pertartam tehát álláspontja szerint 3292 nap volt, amely meghaladta a polgári peres eljárás elhúzódásával kapcsolatos vagyoni elégtétel érvényesítéséről szóló 2021. évi XCIV. törvény (a továbbiakban: Pevtv.) 6. §-a (3) bekezdésében d) pontjában foglalt 36 hónapot, ezért a Pevtv. 7. §-a és a polgári peres eljárás elhúzódásával kapcsolatos vagyoni elégtétel mértékéről és a kifizetendő összeg számításának szabályairól szóló 372/2021. (VI.30.) Kormányrendelet (a továbbiakban: R.) 1. §-ának (1) és (2) bekezdései alapján a teljes figyelembe vehető pertartamra 400 Ft/nap vagyoni elégtétel illeti meg őt.

[3] A kérelmezett az elleniratában elsődlegesen a kérelem teljes elutasítását, másodlagosan pedig a 709 200 Ft-ot meghaladó részében történő elutasítását kérte. Arra hivatkozott, hogy a 3459 napos számított pertartamból a Pevtv. 15. §-ának (3)-(5) bekezdései alapján le kell vonni 606 napot, így a figyelembe vehető pertartam csak 2853 nap volt,

amelyből a kérelmező kizárólag az észszerű időt meghaladó részre: 1773 napra követelhet vagyoni elégtételt.

[4] Az elsőfokú bíróság a 13.Pk.21.5./2023/8. számú végzésével kötelezte a kérelmezettet, hogy fizessen meg a kérelmezőnek 1 233 200 Ft-ot, az ezt meghaladó kérelmet elutasította. A kérelmezőt 2508 Ft feljegyzett eljárási illeték megfizetésére kötelezte, és megállapította, hogy 36 996 Ft feljegyzett eljárási illeték az állam terhéen marad. A Debreceni Ítéltábla a Pkf.I.20.1./2024/2. számú végzésével az elsőfokú bíróság végzésének nem fellebbezett részét nem érintette, a fellebbezett részét azonban – az illetékviselésre vonatkozó rendelkezésre is kiterjedően – hatályon kívül helyezte, és az elsőfokú bíróságot ebben a keretben új eljárásra és új határozat hozatalára utasította. Megállapította, hogy a le nem rótt fellebbezési illeték 36 996 Ft. A határozatát azzal indokolta, hogy az elsőfokú végzés fellebbezett része, azaz a kérelemnek részben helyt adó rendelkezése sérti a Pevtv. 13. §-ának (2) bekezdését és a 15. §-ának (5) bekezdését, mert az elsőfokú bíróság elmulasztotta hivatalból beszerezni az alapeljárás ügyiratának másolatát, ezért érdemben nem bírálta el a kérelmezett által a 2016. január 1. és 2016. február 15. között eltelt 45 nap levonása iránt előterjesztett kérelmet, így az elsőfokú eljárást részben meg kell ismételni.

[5] Az elsőfokú bíróság a megismételt eljárás eredményeként meghozott fellebbezett végzésével kötelezte a kérelmezettet, hogy fizessen meg a kérelmezőnek 1 233 200 Ft vagyoni elégtételt. A kérelmezőt 2508 Ft feljegyzett eljárási illeték megfizetésére kötelezte, és megállapította, hogy 73 992 Ft feljegyzett eljárási illeték az állam terhéen marad.

[6] A határozatát azzal indokolta, hogy bár az alapeljárás 2014. január 28-tól 2023. június 14-ig, azaz 3425 napig tartott, a kérelmező csak 3424 nappal számolt, ezért a kérelemhez kötöttség miatt ezt kellett számított pertartamnak tekinteni. Ebből a 13.Pk.21.5./2023/8. számú végzés fellebbezéssel nem érintett jogerős rendelkezése szerint le kell vonni a 2015. március 25. és 2015. április 22., a 2015. május 7. és 2015. június 23., a 2014. február 27. és 2014. március 19., valamint a 2017. szeptember 21. és 2017. november 7. között eltelt mindösszesen 142 napot, továbbá nem lehet figyelembe venni a 2016. december 1. és 2017. február 16., a 2017. február 16. és 2017. február 20., valamint a 2021. február 1. és 2021. április 1. között eltelt mindösszesen 199 napot sem. Ezt meghaladó levonás azonban nem volt indokolt.

[7] A Pevtv. 15. §-ának (3) bekezdése alapján ugyanis nem lehetett csökkenteni a számított pertartamot a 2014. július 10. és 2014. október 6. között eltelt 88 nappal. Kétségtelen, hogy a FKMB a 2014. június 10-én megtartott tárgyaláson – 30 napos határidővel – valóban ellenkérelem előterjesztésére hívta fel a kérelmezőt, de a mulasztás jogkövetkezményét nem határozta meg, és nem vette figyelembe azt sem, hogy a kérelmező már ekkor kérte az alappert megelőző eljárásban benyújtott viszontkereseti ellenkérelmének az ismertetését. Nem vitás az sem, hogy a kérelmező határidőben nem tett eleget sem ennek, sem pedig a 2014. július 16-án kiadott újabb bírói felhívásnak, mert az ellenkérelmét csak 2014. október 6-án terjesztette elő. A 2014. július 10. és 2014. október 6. között eltelt 45 nap azonban nem ezen mulasztás miatt keletkezett, a 2014. október 16-ra kitűzött tárgyalást ugyanis azért kellett elhalasztani, mert a FKMB nem közölte szabályszerűen a keresetet az alapper többi alperesével. Erre tekintettel a kérelmezett által levonni kért időtartam nem a kérelmező érdekkörében felmerült okból telt el szükségtelenül, hanem a FKMB szabálytalan eljárása miatt.

[8] A Pevtv. 15. §-ának (3) bekezdése alapján nem lehetett figyelmen kívül hagyni a 2015. február 13-tól 2015. március 6-ig eltelt 21 napot sem. Kétségtelen, hogy a FKMB a 2015. január 13-án megtartott tárgyaláson felhívta a kérelmezőt, hogy 30 napon belül nyilatkozzon a tárgyaláson átvett okiratokra, e nyilatkozat pedig csak 2015. március 3-án érkezett meg. A FKMB azonban a 2015. március 10-én megtartott tárgyalást nem ezen

mulasztás miatt halasztotta el, hanem azért, mert az alapper felperesét további okiratok csatolására, a kérelmezőt és a többi alperest pedig az ellenfél tárgyaláson csatolt beadványára történő nyilatkozattételre hívta fel. Erre tekintettel a levonni kért pertartam nem telt el szükségtelenül, mert volt előrehaladás az ügyben, amelyet a mulasztás nem szakított meg, hiszen a FKMB már a 2015. január 13-án megtartott tárgyaláson kitűzte a következő folytatólagos tárgyalás hatánapját, ezt pedig 2015. március 10-én meg is tartotta.

[9] A Pevtv. 15. §-ának (3) bekezdése alapján nem lehetett levonni a számított pertartamból a 2016. január 1-től 2016. február 15-ig eltelt 45 napot sem. Kétségtelen, hogy a FKMB a 2015. december 1-én megtartott tárgyaláson – 30 napos határidővel, a mulasztás jogkövetkezményére történt figyelmeztetés nélkül – nyilatkozattételre hívta fel a kérelmezőt, amely csak 2016. február 15-én érkezett meg. A 2016. február 11-re kitűzött folytatólagos tárgyalást azonban nem emiatt, hanem hivatalból halasztotta el 2016. február 23-ra, ezért a levonni kért pertartam nem a kérelmező érdekkörében felmerült okból keletkezett.

[10] A Pevtv. 15. §-ának (3) bekezdése alapján nem volt lehetőség a 2016. május 21. és 2016. június 7. napja között eltelt 17 nap figyelmen kívül hagyására sem. Kétségtelen, hogy a FKMB a 2016. április 21-én megtartott tárgyaláson felhívta a kérelmezőt arra, hogy 30 napon belül nyilatkozzon e tárgyaláson csatolt beadványra, e nyilatkozat pedig csak 2016. június 7-én érkezett meg. A 2016. június 9-én megtartott folytatólagos tárgyalást azonban nem kizárólagosan a kérelmező mulasztása miatt halasztotta el, hanem azért hogy személyesen meghallgassa az alapper V. rendű alperesét és beszerezze a felek nyilatkozatát a tárgyalás anyagára vonatkozóan, így a levonni kért pertartam nem minősíthető szükségtelennek.

[11] Erre tekintettel a 3424 napos számított pertartamot csak a jogerősen már levont 341 nappal kellett csökkenteni, így a kérelmezett 3083 napra köteles napi 400 Ft, azaz 1 233 200 Ft vagyoni elégtételt fizetni, az ugyanis nemcsak a figyelembe vehető pertartam észszerű időt meghaladó részére, hanem a teljes figyelembe vehető pertartamra jár. A polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 83. §-ának (2) bekezdése és a 102. §-ának (1) bekezdése alapján a kérelmező a feljegyzett eljárási illetékből a pervesztességének arányában 6,35%-ot köteles az állam részére megfizetni, az illeték fennmaradó részét pedig a pervesztes, de személyes illetékmentes kérelmezett helyett az állam viseli.

[12] A kérelmezett a fellebbezésében arra kérte az ítéltáblát, hogy az elsőfokú végzést részben változtassa meg, az általa fizetendő vagyoni elégtételt pedig szállítsa le 709 200 Ft-ra. Arra hivatkozott, hogy az elsőfokú bíróság megsértette a Pevtv. 7. §-át, valamint a 15. §-ának (3)-(5) bekezdéseit, mert le kellett volna vonnia a pertartamból az elleniratában megjelölt időszakokat, a fennmaradó pertartamnak pedig kizárólag az észszerű időt meghaladó részére: 1773 napra ítéltetett volna meg vagyoni elégtételt. Fenntartotta az elleniratban foglalt érveit, amelyek közül azt emelte ki, hogy a Pevtv. 15. §-ának (3) bekezdése alapján nem lehet figyelembe venni a 2014. július 10. és 2014. október 6. között eltelt 88 napot, a 2015. február 13-tól 2015. március 6-ig eltelt 21 napot, a 2016. január 1-től 2016. február 15-ig eltelt 45 napot, valamint a 2016. május 21. és 2016. június 7. napja között eltelt 17 napot. Ennek oka az, hogy a kérelmező valamennyi esetben határidőt mulasztott, amelyen nem változtat az, hogy a FKMB nem figyelmeztette őt a mulasztás jogkövetkezményeire, mint ahogy az sem, hogy a 2014. október 16-ra kitűzött tárgyalást egyéb okból is el kellett halasztani. Tévedett az elsőfokú bíróság akkor is, amikor a Pevtv. 15. §-ának (5) bekezdése alapján nem értékelte, hogy a kérelmező számos határidőt elmulasztott, ezt ugyanis nem hagyhatta volna figyelmen kívül a figyelembe vehető pertartam meghatározása során.

[13] A kérelmező a fellebbezésre tett észrevételében az elsőfokú végzés fellebbezett részének a helybenhagyását kérte, annak helyes indokai alapján.

[14] Az ítéltáblának a fellebbezés érdemi elbírálása előtt azt kellett megállapítania, hogy annak mi a pontos tartalma. Erre azért volt szükség, mert a kérelmezett a fellebbezésének indokolásaként részben visszautalt az elleniratban foglalt nyilatkozataira. Ahogy azonban azt a Kúria már többször is kifejtette: a Pp. 371. §-a (1) bekezdésének d) pontja alapján a fellebbezésben szövegesen körül kell írni azt az eljárási vagy anyagi jogszabálysértést, amin a fellebbezés alapul, ez határozza meg ugyanis a másodfokú bíróság felülbírálati jogkörének terjedelmét (pl.: Kúria Pkf.II.24.839/2019/3. számú határozatának [7] pontja, Pf.VI.24.583/2022/2. számú határozatának [15] és [20] pontjai). Mindezt tehát egy korábbi beadványra történő visszautalással nem lehet teljesíteni (pl.: Kúria Pfv.IV.20.829/2022/6. számú határozatának [26] pontja), mert az parttalanná tenné fellebbezést, és megakadályozná azt, hogy a másodfokú bíróság minden kétséget kizáróan megállapíthassa a felülbírálati jogkörének határait (pl.: Debreceni Ítéltábla Pf.I.20.428/2022/8. számú határozatának [30] pontja). Ezért az ítéltábla nem tekinthette a fellebbezés részének az elleniratot, és nem minősíthette az abban foglalt nyilatkozatokat a fellebbezés indokolásának. E jogi álláspont helyességét az is alátámasztja, hogy az ellenirat a kérelem cáfolatát szolgálja, a fellebbezésben viszont már azokat az érveket kell kifejteni, amelyek a fellebbezett határozatban foglalt konkrét ténybeli és jogi álláspontot támadják. Annak meghatározása pedig, hogy az elleniratban foglalt érvek közül melyek lehetnek alkalmasak a fellebbezett határozatban leírt álláspont cáfolatára, nem a másodfokú bíróság feladata, hanem – a Pp. 371. §-a (1) bekezdésének d) pontja alapján – a fellebbezőé. Ezért az ítéltábla a kérelmezett fellebbezésének indokolásaként csak azokat az érveket vehette figyelembe, amelyeket a kérelmezett a fellebbezésében szövegesen is körülírt.

[15] Az így meghatározott tartalmú fellebbezés elbírálása során az ítéltábla – a Pp. 370. §-ának (2)-(4) bekezdéseiben foglalt jogszabályi feltételek hiányában – nem léphette át a fellebbezési kérelem és az észrevétel korlátait [Pp. 370. §-ának (1) bekezdése]. Ezért nem érinthette az elsőfokú végzésnek azt a rendelkezését, amelyik a kérelmezettet 709 200 Ft vagyoni elégtétel megfizetésére kötelezte, hanem kizárólag abban foglalhatott állást, hogy a fellebbezésben kifejtett indokok miatt el kell-e utasítani az ezt meghaladó kérelmet, vagy nem. Ennek eredményeként a fellebbezést aaptalannak találta.

[16] Ahogy azt az elsőfokú bíróság is helyesen kifejtette: a Pevtv. 15. §-ának (3) bekezdése alapján kizárólag a kérelmező mulasztása miatt szükségtelenül eltelt időtartamot kell levonni a számított pertartamból. Erre tekintettel a kérelmezettnek nem volt elég csupán arra hivatkoznia, hogy a kérelmező mulasztást követett el, hanem a Pevtv. 14. §-a (2) bekezdésének f) pontja alapján azt is igazolnia kellett, hogy e mulasztás szükségtelenül megnövelte a pertartamot. E kötelezettségének azonban egyik fellebbezéssel érintett esetben sem tett eleget, mert nem bizonyította, hogy a kérelmező határidő mulasztásai akadályozták a per előrehaladását 2014. július 10-től 2014. október 6-ig, 2015. február 13-tól 2015. március 6-ig, 2016. január 1-től 2016. február 15-ig, valamint 2016. május 21-től 2016. június 7-ig. Az ítéltábla e körben egyetért az elsőfokú bíróság által kifejtett indokokkal, amelyeket nem kíván megismételni, a fellebbezés tükrében ugyanakkor az alábbiakat emeli ki.

[17] A FKMB a 2024. június 10-én megtartott tárgyaláson szükségtelenül hívta fel a kérelmezőt az ellenkérelmének a benyújtására, a jogi képviselője ugyanis már ekkor kérte az előzményi eljárás során előterjesztett viszontkereseti ellenkérelmének az ismertetését, azaz világossá tette, hogy ezt tekinti ebben a perben a kereseti ellenkérelmének. Az alapeljárás tehát – a II-V. rendű alperesek szabálytalan idézése mellett – valójában ezen szükségtelen felhívás miatt nem haladt előre 2014. július 10-től 2014. október 6-ig, nem pedig azért, mert a kérelmező határidőn túl teljesítette azt. Erre tekintettel ezt az időszakot a Pevtv. 15. §-ának (3)

bekezdése alapján nem lehetett levonni a számított pertartamból, hiszen azt nem a kérelmező érdekkörében felmerült ok idézte elő.

[18] Ahogy azt az elsőfokú végzés is helyesen tartalmazza: 2015. február 13. és 2015. március 6., valamint 2016. május 21. és 2016. június 7. között nem szakították meg az eljárást a kérelmező újabb határidő mulasztásai, mert a FKMB – a késve beérkezett kérelmezői nyilatkozatok ellenére – nem halasztotta el a 2015. március 10-re és 2016. június 9-re kitűzött tárgyalásokat, hanem az ügyet mindkétszer érdemben tárgyalta. Erre tekintettel a Pevtv. 15. §-ának (3) bekezdése alapján ezeket az időszakokat sem lehetett levonni a számított pertartamból, hiszen azok nem szükségtelenül teltek el.

[19] Egyetértett az ítéltábla az elsőfokú bíróság azon álláspontjával is, hogy a 2016. január 1-től 2016. február 15-ig eltelt 45 nap ugyan szükségtelen pertartamnak minősül, de azt nem a kérelmező újabb határidő mulasztása idézte elő, hanem az, hogy a FKMB a 2016. február 11-re kitűzött folytatólagos tárgyalást hivatalból elhalasztotta 2016. február 23-ra. Erre tekintettel a Pevtv. 15. §-ának (3) bekezdése alapján ezt az időszakot sem lehetett figyelmen kívül hagyni, hiszen azt nem a kérelmező érdekkörében felmerült ok idézte elő.

[20] Bár a kérelmezett a fellebbezésében a Pevtv. 15. §-ának (5) bekezdése alapján is kért pertartam-csökkentést, ilyen tartalmú ellenkérelmet az elsőfokú eljárás során nem terjesztett elő. Erre tekintettel ez a hivatkozása a Pp. 7. §-a (1) bekezdésének 4.a) pontja alapján ellenkérelem-változtatásnak: újabb anyagi jogi kifogásnak minősült, amely a Pp. 373. §-ának (1) bekezdése alapján nem volt megengedett, ezért azt az ítéltábla figyelmen kívül hagyta.

[21] Erre tekintettel az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg, hogy a 3424 napos számított pertartamot – a jogerősen már levont 341 napot meghaladóan – nem kell tovább csökkenteni, így a figyelembe vehető pertartam 3083 nap lett, amelynek teljes időtartamára vagyoni elégtétel illette meg a kérelmezőt. Ahogy ugyanis azt a Debreceni Ítéltábla a BDT2023.4621. szám alatt közzétett Pkf.II.20.458/2022/4. számú végzésének [26] pontjában már kifejtette: „[a]z az értelmezés feleltethető meg a jogalkotó szándékának, amely szerint a polgári eljárás elhúzódnásával kapcsolatos vagyoni elégtétel összegének számítása során a vizsgált eljárás teljes időtartamát kell figyelembe venni. Ha a bírósági eljárás vagy eljárási szakasz a Pevtv. 15. §-a szerint figyelembe vehető időtartama meghaladja a Pevtv. szerint észszerűnek minősülő időt, úgy az eljárás teljes, a törvény szerinti számítás értelmében meghatározott időszakából kell levonni a Pevtv. 15. §-ának (3) és (4) bekezdései alapján be nem számítható időtartamot, és ehhez igazodóan kell a vagyoni elégtétel összegét kiszámítani. A törvényi megfogalmazás szerint ugyanis a vagyoni elégtétel a teljes figyelembe vehető időszakért és nem csupán annak az észszerűnek minősülő időtartamot meghaladó részéért jár, ezért az alapeljárás egészét figyelembe kell venni, és nem csupán a Pevtv.-ben meghatározott időtartamon felüli időszakot kell kompenzálni. A Pevtv. 7. §-ának (2) bekezdése úgy rendelkezik, hogy ha a bírósági eljárás vagy eljárási szakasz 15. § szerint figyelembe vehető időtartama meghaladja az észszerűnek minősülő időtartamot, a fél pénzbeli igényt érvényesíthet vagyoni elégtételként. Ebből tehát egyértelműen következik, hogy a figyelembe vehető időtartam szükségszerűen több mint az észszerűnek minősülő időtartam. Az R. 1. §-ának (1) bekezdése azt tartalmazza, hogy a vagyoni elégtétel összegét a bírósági eljárás Pevtv. szerint figyelembe vehető időtartamára eső naptári napoknak és a napi összegnek a szorzataként, egyösszegben kell megállapítani. Mivel pedig a figyelembe vehető időtartamnak többnek kell lenni az észszerűnek minősülő időtartamnál, a csak az észszerű időtartam és a figyelembe vehető időtartam különbözetére hivatkozó számítás a jogszabályi rendelkezések nyelvtani értelmezésével nem támasztható alá.”

[22] A kifejtett okok miatt az ítéltábla a Pevtv. 9. §-ának (4) bekezdése alapján megfelelően alkalmazandó Pp. 383. §-ának (2) bekezdése alapján az elsőfokú végzés fellebbezett részét helybenhagyta.

[23] A kérelmező a másodfokú eljárás során pernyertes lett, de nem számított fel másodfokú perköltséget, ezért ennek viseléséről nem kellett dönten [Pp. 82. §-ának (3) bekezdése].

[24] A másodfokú eljárás az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 51. §-ának (1) bekezdése alapján illetékmentes volt, ezért nem merült fel le nem rótt fellebbezési illeték.

Debrecen, 2024. november 14.

Dr. Bakó Pál s.k. a tanács elnöke, Dr. Molnár Tibor Tamás s.k. előadó bíró, Dr. Árok Krisztián s.k. bíró